

Μάθημα: ΧΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Καθηγητής: ΟΜΑΔΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΦΑΣΜΑ

Τάξη: Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Ημερομηνία: 16/02/2019

Ονοματεπώνυμο:

Θέμα Α

Για τις ερωτήσεις Α₁ έως Α₅ να γράψετε στο τετράδιο σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση :

A1. Σε ποιο από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα δεν υπάρχει επίδραση κοινού ιόντος;

- α. Διάλυμα CH₃COOH και HCOOH
- β. Διάλυμα H₂SO₄
- γ. Διάλυμα HCl και NaCl
- δ. Διάλυμα NaHCO₃ και Na₂CO₃

Μονάδες 5

A2. Το στοιχείο με τη μέγιστη ηλεκτραρνητικότητα σε μία περίοδο είναι :

- α. αλκάλιο
- β. αλκαλική γαία
- γ. αλογόνο
- δ. ευγενές αέριο

Μονάδες 5

A3. Δίνεται η αντίδραση : $\text{ROH}(l) + \text{R}'\text{COOH}(l) \rightleftharpoons \text{R}'\text{COOR}(l) + \text{H}_2\text{O}(l)$, $\Delta H \approx 0$. Για να αυξηθεί η απόδοση παρασκευής του εστέρα θα πρέπει :

- α. να αυξήσουμε την πίεση,
- β. να προσθέσουμε αφυδατικό μέσο,
- γ. να μειώσουμε τη θερμοκρασία,
- δ. να προσθέσουμε καταλύτη.

Μονάδες 5

A4. Από τα παρακάτω χημικά στοιχεία περισσότερα ηλεκτρόνια σθένους έχει το :

- α. ¹²Mg
- β. ²³V
- γ. ²⁹Cu
- δ. ³⁰Zn

Μονάδες 5

- A5.** Δίνεται ένα διάλυμα NH_3 με $\text{pH} = 9$ ($\Delta 1$). Τί πρέπει να προστεθεί στο διάλυμα $\Delta 1$ ώστε να αυξηθεί ο βαθμός ιοντισμού της αμμωνίας και το pH του διαλύματος;
- α. αέρια NH_3 (V σταθερός)
  - β. νερό
  - γ. διάλυμα CH_3NH_2 με $\text{pH} = 8$
  - δ. διάλυμα CH_3NH_2 με $\text{pH} = 10$

Μονάδες 5

Θέμα Β

B1. Βρείτε τον ελάχιστο δυνατό ατομικό αριθμό και τη θέση (ομάδα, περίοδος, τομέας) των επόμενων χημικών στοιχείων στον περιοδικό πίνακα :

Στοιχείο Α : σχηματίζει επαμφοτερίζον οξείδιο και έχει στις ενώσεις του υβριδισμό sp .

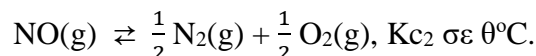
Στοιχείο Β : έχει 8 ηλεκτρόνια σε υποστιβάδες με $l = 0$, ενώ το άθροισμα $spin$ των ηλεκτρονίων του είναι $+1/2$, στη θεμελιώδη κατάσταση.

Στοιχείο Γ : τα συμπληρωμένα p ατομικά τροχιακά του είναι κατά ένα περισσότερα από τα συμπληρωμένα s ατομικά τροχιακά του, στη θεμελιώδη κατάσταση.

Μονάδες 6

B2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

1. Διάλυμα KF $0,1\text{M}$ έχει μικρότερο pH από διάλυμα KCN $0,1\text{M}$, ίδιας θερμοκρασίας. Άρα, το HCN είναι ισχυρότερο οξύ από το HF .
2. Κατά την προσθήκη HBr στο 2-βουτένιο παράγεται ένα μοναδικό προϊόν.
3. Κατά την πλήρη οξείδωση της φορμαλδεϋδης (CH_2O) ο αριθμός οξείδωσης του άνθρακα μεταβάλλεται δύο μονάδες.
4. Κύριο συστατικό του πορτοκαλιού είναι η βιταμίνη C, η οποία με το καθάρισμα και το κόψιμο του πορτοκαλιού έρχεται σε επαφή με τον αέρα και οξειδώνεται. Μεγαλύτερα κομμάτια πορτοκαλιού διατηρούν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα τη βιταμίνη C που περιέχουν, σε σχέση με μικρότερα κομμάτια πορτοκαλιού.
5. Δίνονται οι χημικές εξισώσεις : $\text{N}_2(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{NO}(\text{g})$, K_{c1} σε $\theta^\circ\text{C}$

για τις τιμές των σταθερών ισορροπίας ισχύει $K_{c1} = \frac{1}{K_{c2}^2}$.

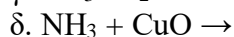
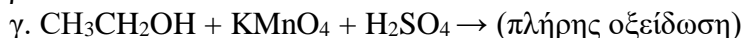
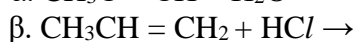
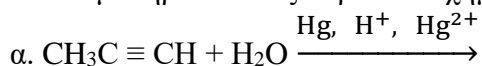
(μονάδες : 5)

Να αιτιολογήσετε όλες τις απαντήσεις σας.

(μονάδες : 10)

Μονάδες 15

B3. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω χημικές εξισώσεις (κύρια προϊόντα και συντελεστές).

Μονάδες 4

Θέμα Γ

Γ1. Δίνονται τα χημικά στοιχεία : ${}_3\text{Li}$, ${}_4\text{Be}$, ${}_{12}\text{Mg}$ και ${}_{16}\text{S}$.

α. Να κατατάξετε τα στοιχεία με σειρά αυξανόμενης ατομικής ακτίνας. Να αιτιολογήσετε πλήρως την απάντησή σας. (μονάδες 4)

β. Να συγκρίνετε την ενέργεια δεύτερου ιοντισμού (Ei2) των στοιχείων ${}_3\text{Li}$ και ${}_4\text{Be}$. (μονάδες 3)

Μονάδες 7

Γ2. Μίγμα αλκινίου A και H_2 όγκου 5,6L (σε STP), θερμαίνεται παρουσία καταλύτη Ni, με αποτέλεσμα να δημιουργείται νέο μίγμα δύο αερίων B και Γ, ενώ το αλκίνιο και το υδρογόνο αντιδρούν πλήρως. Το μίγμα των αερίων B και Γ διαβιβάζεται σε H_2O , παρουσία H_2SO_4 , οπότε παράγεται μια οργανική ένωση Δ, η οποία αποχρωματίζει 200mL διαλύματος KMnO_4 , σε H_2SO_4 , συγκέντρωσης 0,1M.

Αν γνωρίζεται ότι το αλκίνιο A διαθέτει μόνο ένα άτομο άνθρακα με υβριδισμό sp^3 , να βρείτε :

α. τους συντακτικούς τύπους των οργανικών ενώσεων A, B, Γ και Δ. (μονάδες 8)

β. την σύσταση σε mol του αρχικού μίγματος. (μονάδες 10)

Μονάδες 18

Θέμα Δ

Δ1. Υδατικό διάλυμα (Δ1) CH_3COOH έχει περιεκτικότητα 0,6%w/v.

α) Ποιος είναι ο βαθμός ιοντισμού του CH_3COOH στο διάλυμα Δ1. (μονάδες 3)

β) Σε 200mL του διαλύματος Δ1 προστίθεται στερεό CH_3COONa , χωρίς μεταβολή του όγκου του, οπότε προκύπτει διάλυμα Δ2 του οποίου το pH διαφέρει κατά μία μονάδα από το pH του διαλύματος Δ1. Να υπολογίσετε τον αριθμό mol του CH_3COONa που προστίθενται και τον βαθμό ιοντισμού του CH_3COOH στο διάλυμα Δ2. (μονάδες 4)

γ) Σε 400mL του διαλύματος Δ1 προστίθενται 200mL υδατικού διαλύματος NaOH συγκέντρωσης 0,2M και το διάλυμα που προκύπτει αραιώνεται σε τελικό όγκο 4L. Να υπολογίσετε το pH του αραιωμένου διαλύματος Δ3. (μονάδες 4)

Δίνεται : όλα τα διαλύματα βρίσκονται στους 25°C όπου $K_w = 10^{-14}$, $K_a(\text{CH}_3\text{COOH}) = 10^{-5}$, $\text{ArH} = 1$, $\text{ArC} = 12$, $\text{ArO} = 16$.

Μονάδες 11

Δ2. Δίνεται ρυθμιστικό διάλυμα HF C = 0,1M και NaF C = 0,1M (Δ1) με pH = 5.

α. Να βρεθεί η σταθερά ιοντισμού του HF. (μονάδες 3)

β. Το διάλυμα Δ1 αραιώνεται σε δεκαπλάσιο όγκο. Να αποδείξετε ότι ο βαθμός ιοντισμού του οξέος δεκαπλασιάζεται. (μονάδες 4)

γ. Σε 200mL του Δ1 προστίθενται 0,01mol αερίου HCl , χωρίς μεταβολή του όγκου του διαλύματος και προκύπτει διάλυμα Δ2. Να υπολογίζεται το pH του Δ2 και το βαθμό ιοντισμού του HF στο Δ2. (μονάδες 7)

Δίνεται : όλα τα διαλύματα βρίσκονται στους 25°C όπου $K_w = 10^{-14}$,

ισχύουν οι γνωστές προσεγγίσεις.

$\log 3 = 0,48$

Μονάδες 14

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !